

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2016-03-17
Besvaras senast
2016-03-23 kl. 12.00

Till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2015/16:992 Testbana för tåg mellan Arvidsjaur och Jörn

Satsningar på infrastruktur är ofta omfattande och kostsamma och kräver därför system som testats för att kunna leva upp till de krav som ställs. Tågtrafiken utgör en viktig samhällsfunktion och har behov av en fungerande säkerhet, punktlighet och att tågen går även under vintern. Dyra satsningar på tågtrafik får inte hindras av missbedömningar vad gäller väder och vind. Enligt Trafikverket kostar försenade och inställda tåg samhället ca 5 miljarder årligen, och en stor del av förseningarna beror på fordonsfel. Avregleringen av tågtrafiken har dessutom lett till att viktig samordning och kunskap gått förlorad, och tåg kan i dag upphandlas och levereras utan att först ha testats i tillräcklig omfattning.

Sedan 2013 pågår ett projekt med en testbana för tågtrafik mellan Arvidsjaur och Jörn i Norrbotten respektive Västerbotten. Banan sträcker sig ca 75 kilometer i tvärförbindelse och slutade användas av SJ år 1990. Det privata företaget Rail Test Nordic, som ligger bakom projektet, planerar en anläggning med förmåga att testa olika former av järnvägsutrustningar, tåg och teknisk utveckling av spår, infrastruktur och högspänningsutrustningar. Den förstudie som gjorts har gett positiva resultat.

Den planerade sträckan har fördel av att vara geografiskt läglig ur klimatsynpunkt och skulle ge möjlighet att testa tåg och utrustning i skarpt vinterläge. Dessutom består en stor del av banan av raksträcka och kan helt isoleras från ordinarie trafik. Testbanan skulle därför kunna användas för att testa tåg i höga hastigheter eller tidskrävande uthållighetstester utan påverkan på reguljärtrafiken. Det finns redan ett stort intresse från Europas tågmarknad för en sådan testbana.

För att möjliggöra testbanan skulle det dock krävas ekonomisk samverkan mellan näringsliv, stat och EU. Av den totala kostnaden väntas näringslivet stå för ca 800 miljoner för verkstäder och hallar, men ytterligare 1 miljard krävs för själva järnvägsbygget. Om testbanan blev verklighet skulle det leda till arbetstillfällen i kommunerna, både under byggandet och i den löpande verksamheten. Banan skulle också, liksom den testverksamhet som i dag finns för bilar, gynna teknikutveckling och industriell verksamhet i regionen.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga närings- och innovationsminister Mikael Damberg:

Vilka möjligheter ser ministern att stödja och underlätta att ovanstående satsning blir verklighet?

.....

Birger Lahti (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors